

אגף חטיבת ענף מדור טלפון: 344 האדם ומנהל כ"א סדיר 03-5690269
 כוח תכנון תכנון מקורות ולחימה 0302-0269
 תיק: 010523-3-3090
 סימוכין: התשפ"ד 2023
 ז' בכסלו בנובמבר 20

אדם מתכנן כח אדם

הנדון: מדיניות קריאת תלמידי ישיבות בעקבות החלטת הממשלה בדבר פקיעת פרק ג' לשירות ביטחון

מבוא

1. חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן: החוק), מסדיר את סמכויות רשויות המדינה והצבא בעניין החובה המוטלת על אזרחים ותושבי קבע לבצע שירות ביטחון. החוק מעגן את סמכויות הקריאה לשירות ביטחון (גיוס לשירות ביטחון, דחיית גיוס ועוד), סמכויות נלוות (קריאה לרישום ולבדיקות וכו'), וכן סמכויות אכיפה ביחס למימוש החוק.
2. פסק הדין של ביהמ"ש העליון משנת 2017 (בג"ץ 1877/14 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת), קבע את בטלותו של ההסדר הקיים ביחס לגיוס חרדים לצה"ל, המופיע בפרק ג' לחוק. מאז ניתן פסק הדין, מועד בטלותו של הפרק נדחה מעת לעת, וזאת בכדי לאפשר למדינה לחוקק הסדר חלופי. עם סיום תקופת "ההסתגלות השנייה" הקבועה בחוק, **פרק ג' לחוק פקע ביום ה-30/06/2023**.
3. בהמשך לפקיעתו של פרק ג' המסדיר את אופן שילובם של בוגרי ישיבות ומוסדות חרדים בשירות צבאי, ובהינתן כוונת הממשלה לגבש הסדר חקיקתי חדש, התקבלה החלטת ממשלה המנחה את שר הביטחון להנחות את צה"ל **שלא לנקוט בהליכים לשם גיוסם של תלמידי ישיבות, ככל שיוצגו בפני רשויות הגיוס אישורים בדבר לימודים בישיבות, בהתאם לצרכי הצבא ודרישתו, וזאת עד ליום 31 במרץ 2024**.
4. בהמשך להנחיה שניתנה לפעול כאמור, תובא להלן מדיניות צה"ל ליישום החלטת הממשלה בנידון.

הגדרות

5. "החקיקה העתידית" – הסדר חקיקתי חדש לשילוב בוגרי ישיבות ומוסדות חרדים, אשר עתיד להיחקק.
6. "תקופת הביניים" – התקופה שבין ה-01/07/2023 ועד ליום 31/03/2024.
7. "דחיית גיוס" (להלן: דח"ג) – היא דחיית מועד התייצבותו של מלש"ב לרישום, לבדיקה רפואית או לשירות הביטחון, הנעשית בצו מכוח סעיף 36 לחוק, בשל בקשת המלש"ב.
8. "החוק" – חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986.
9. "יוצא צבא" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק.

כללי

10. מדיניות זו תיכנס לתוקף החל מ-01/07/2023 ועד לתום תקופת הביניים. ככל שלפני תום תקופת הביניים תושלם חקיקת הסדר חקיקתי חדש, ייבחן המשך מימוש מדיניות זו בהתאם.
11. חריגות מהאמור במדיניות זו, הן ביחס למקרי פרט, והן ביחס להחלטות מדיניות, יעשו אך ורק בכפוף ובהתאם להנחיות רח"ט תומכ"א באכ"א בנושא.
12. תיקוף ועדכון מדיניות זו באחריות ובסמכות אכ"א-חתומכ"א-עתכ"א סדיר.
13. הגורם האמון על מימוש המדיניות וטיפול במיועדים לשירות ויוצאי הצבא, הוא יחידת מיטב.

דחיית גיוס

14. בהתאם להנחיית הממשלה, החל מתאריך ה-30/06/2023, לא יינתנו דחיות גיוס מסוג "תורתו אומנותו" ולא יוארכו דחיות גיוס קיימות מסוג זה.
15. דחיות גיוס מטעמים שאינם "תורתו אומנותו" ימשיכו להינתן לכלל יוצאי הצבא, במקרים המתאימים, בהתאם לחוק ולפקודות והוראות הצבא הנוגעות לדחיית גיוס, לרבות יוצאי צבא שהם תלמידי ישיבות או בוגרי מוסדות חרדיים, ובכפוף לעמידתם בפקודות ובהוראות הנ"ל.
16. מובהר כי פקיעתו של פרק ג'1 אינה מבטלת את דין דחיות הגיוס שניתנו מכוחו בעת שהיה בתוקף. דחינו, דחיות השירות מסוג "תורתו אומנותו" שניתנו עד ליום ה-30/6/2023 יוסיפו לעמוד בתוקפן, עד למועד הפקיעה המצוין בהן.
17. אין באמור לעיל לגרוע מסמכותן של רשויות הצבא לבטל דחיות גיוס שניתנו מטעם 'תורתו אומנותו', במקרה של אי-עמידה בתנאים שבכפוף להם ניתנו, ובפרט חריגה מתנאים הנכללים גם במדיניות זו.
18. מי שבוטלה דחיית גיוס שניתנה לו מטעמי תורתו אומנותו, לאחר שלא עמד בתנאים הקבועים במדיניות זו, ייקרא לגיוס ולא תוחל עליו מדיניות זו. כלומר, עניינו יטופל בדומה למי שחרג מתנאי מדיניות זו, ולא יתאפשר לו לבקש לדון מחדש בעניינו במסגרת מדיניות זו.
19. מי שדחיית הגיוס שלו פקעה בתקופת הביניים, מבלי שבוטלה על-ידי רשויות הצבא, יהיה רשאי להגיש בתוך 15 ימים ממועד פקיעת דחיית הגיוס, או מועד מאוחר יותר אם אושרה חריגה ממועד זה על-ידי רשויות הצבא, אישור על לימודים בישיבה לשם הכללה במדיניות בדבר אי-נקיטת הליכים לגיוס בתקופת הביניים.
20. כמו כן, אין באמור לעיל לגרוע מסמכותן של רשויות הצבא לדרוש מיוצאי הצבא שכבר קיבלו דחיית גיוס, להמציא אישורים ומסמכים נוספים, בהתאם לחוק ולפקודות והוראות הצבא.

הליכי רישום ובדיקות (צו ראשון) לתלמידי ישיבות בתקופת הביניים

21. מלש"ב הלומד בישיבה תורנית מיום שמלאו לו 16, והודיע על כוונתו ללמוד בישיבה גבוהה עם הגיעו לגיל 18, יבצע הליכי צו ראשון ואימות נתונים מותאמים, בהתאם לנהלי מיטב.
22. ההליכים המקדימים להליכי הגיוס שינהגו בתקופת הביניים, יהיו זהים לאלו שהיו נהוגים טרם תקופה זו, גם בעבור המועמדים לשירות ויוצאי הצבא עליהם חלה מדיניות זו.

23. זימון מועמדים לשירות לבדיקות נוספות יתבצע בהתאם לשיקול דעת רשויות הגיוס. מימוש הנחיה זו הינה בסמכות יחידת מיטב.

24. בתקופות הביניים לא יקבלו רשויות הצבא בקשות עתידיות לדחיית שירות מטעמי 'תורתו אומנותו' ולא יידונו בבקשות כאמור.

מדיניות בדבר אי-נקיטת הליכים לגיוס של תלמידי ישיבות בתקופת הביניים

25. צה"ל לא ינקוט בהליכים לשם גיוסם של תלמידי ישיבות העונים על התנאים המפורטים להלן.
26. יודגש כי אין בכך כדי לגרוע מכל סמכות של צה"ל על פי דין לקרוא למיועדים לשירות וליוצאי צבא לרישום ולבדיקות בהתאם להחלטות הצבא ולמדיניותו. בתוך כך, יודגש כי צה"ל רשאי לדרוש מיוצאי הצבא הרלוונטיים מסמכים ופרטים נוספים בכדי לאמת את עובדת היותם בני ישיבה, ובכדי לשמור על קשר רציף עימם, כפי שיפורט להלן.
27. בהתאם להחלטת הממשלה, עד לתום החקיקה העתידית לא יינתנו דחיות שירות חדשות לתלמידי ישיבות ובוגרי מוסדות לימוד חרדים, ואולם לא יינקטו הליכים לשם גיוסם ככל שיוצגו בפני רשויות הגיוס אישורים בדבר לימודם בישיבה מוכרת על ידי שר הביטחון.
28. אי הקריאה לשירות והקפאת הליכי הגיוס, תתבצע אך ורק עבור תלמיד ישיבה שהגיע לגיל 18, ועמד בתנאים המפורטים:

- 1) השלמה באופן תקין של הליכי הרישום והבדיקות (צו ראשון) המותאמים, בהתאם לנהלי מיטב.
- 2) מתקיים בו אחד מאלה:

א) לימודים באופן סדיר מיום שמלאו לו 16 לפחות, במוסד חינוך תרבותי ייחודי כהגדרתו בחוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008, ומשתייך לקבוצת תרבות ייחודית כהגדרתה בפסקה (1) להגדרה קבוצת תרבותית ייחודית או בישיבה תיכונית.

ב) לימודים באופן סדיר בחטיבה עליונה במוסד חינוך בפקוח אגף החינוך הדתי לפי תקנה 6(א) לתקנות חינוך ממלכתי (מוסדות מוכרים), התשי"ד-1953, ונבחן או מתעתד להיבחן, אם טרם השלים את לימודיו התיכוניים, באופן הזה:

- א. בשני מקצועות לפחות, האחד מהם תנ"ך, והשני תלמוד, תושב"ע או לימודי יהדות;
- ב. התלמיד ייבחן באחד משני המקצועות בהיקף של שלוש יחידות לימוד לפחות בבחינה חיצונית, ובמקצוע השני, בהיקף של 5 יחידות לימוד, מתוכן ניתן להיבחן בשתי יחידות לימוד בבחינות פנימיות.

ג) לימודים באופן סדיר מיום שמלאו לו 16 שנים לפחות, במוסד לימוד חרדי הנכלל בצו שירות ביטחון (מוסד לימוד חרדי), התשע"ה-2015; ובלבד שהמנהל במשרד האחראי על הפיקוח במוסד הלימוד האמור או מי שהוא הסמיך לכך, יודיע כי מתקיימים באותו מוסד לימודי קודש בהיקף של 12 שעות שבועיות לפחות.

ד) לימודים באופן סדיר בישיבה הממוקמת מחוץ לישראל מיום שמלאו לו 16 שנים לפחות.

ה) תלמיד ישיבה שלא מתקיימים בו אחד התנאים הנ"ל, אולם מנהל אורח חיים דתי הכולל שמירה על כשרות ושבת והוכר כ"חוזר בתשובה" על-פי נהלי מיטב.

3) לימודים בישיבה מוכרת המופיעה ברשימת הישיבות המוכרות של שר הביטחון, בהיקף של 45 שעות שבועיות בישיבה לתלמיד, ו-40 שעות שבועיות לאורך כולל. לא ייפגע מעמדו של תלמיד ישיבה עקב כך שלמד בישיבה שתוקף ההכרה בה מסתיים בתקופת הביניים.

4) **לימודים (פיזיים) בפועל** בישיבה שהוכרה על ידי שר הביטחון עד לתאריך ה-30/06/2023, בהתאם לאישור שהוצג.

5) התייצבות במדור בני ישיבות בלשכת גיוס תל השומר, במועדים שזומן, לרבות לשם מסירת פרטים, הגשת אישורים וכיו"ב.

29. למען הסר ספק מובהר, כי כל אינדיקציה, לרבות שהות בחו"ל, המעידה על כך שתלמיד הישיבה אינו עומד בתנאים המפורטים לעיל הנדרשים לשם היכללות בהסדר ההקפאה, ובכלל זה התנאים המופיעים בסעיף 1, עלולה להוביל לביטול הכללתו בהסדר ההקפאה, בהתאם לשיקול דעת רשויות הגיוס.

30. מכוח מדיניות זו, לא יינקטו הליכי גיוס עד ליום 31 במרץ 2024 עבור האוכלוסייה שבנידון, אלא אם ייקבע אחרת לפני מועד זה, בהתאם ובכפוף להנחיות הדרג המדיני לצה"ל.

31. תלמיד ישיבה אשר לא עמד בתנאים הקבועים במדיניות זו ועל כן לא הוכלל במסגרתה, או שהוכלל במסגרת מדיניות זו ונמצא לאחר מכן כי לא מתקיימים בו התנאים שפורטו במדיניות, או שחדל לעמוד בתנאי המדיניות – ניתן יהיה להורות על פתיחה בהליכי גיוס בעניינו. ניהול הליכי הגיוס של תלמידי הישיבות הנידונים, יתבצע בידי מיטב.

32. **יוצא צבא שלא ישתף פעולה עם הליכי הצבא, יגויס לשירות ביטחון, בהתאם לחוק ולנסיבות.**

הצטרפות/ מעבר בין מעמדות

33. מעבר מישיבה חרדית לישיבה ציונית גבוהה או לישיבת הסדר, יתאפשר גם במהלך תקופת הביניים. יודגש כי מועמד הרלוונטי לסעיף זה יקרא לשירות ביטחון, בהתאם למסלול אליו יצטרף.

34. במהלך תקופת הביניים, לא יתאפשר מעבר מישיבה ציונית גבוהה או ישיבת הסדר לישיבה חרדית מגיל 22 והלאה. מעבר כאמור מתחת לגיל 22 יתאפשר באישור מפקד מיטב או סגניתו.

קריאה לשירות ביטחון

35. יוצאי צבא מכלל האוכלוסיות שצוינו שיגישו בקשה להתגייס לשירות ביטחון, ייקראו לשירות חובה על פי חוק.

36. יוצאי צבא שלא יעמדו בתנאים להימנעות מהליכי גיוס בעניינם, יטופלו בהתאם לנהלי מיטב בנושא, ובמידה ולא יסדירו את מעמדם, ייקראו לשירות חובה על פי חוק.

37. בנוסף, מסלולים שילוב החרדים השונים ימשיכו לפעול גם במהלך תקופת הביניים, ועל כן יוצאי צבא שיבחרו להתגייס אליהם במהלך תקופה זו יוכלו לעשות זאת, בהתאם למדיניות צה"ל.

38. ביצוע שירות אזרחי יתאפשר גם בתקופת הביניים, בהתאם למדיניות שנהגה לפני פקיעת פרק ג'1 לחוק, ובכפוף להסדרים החוקיים בנושא השירות האזרחי.

39. בברכה,

אבני	עדינה	סא"ל
סדיר	עתכ"א	ר'